

Kázání: 101. O našem lidském údělu

Jde o to mít na mysli nejen sebe, ale také ty druhé, jde o snahu vcítit se do jejich situace, respektovat je takové, jací jsou, a bránit se sklonům k nezájmu a pohrdání. Jde o to mít otevřené oči, uzdravovat rozhašené vztahy a pomáhat těm, kdo mají problémy. Láska není povinnost, není to úkol. Láska je náš lidský úděl. Bez ní se naše lidství může velice rychle vypařit.



Kázání

O našem lidském údělu

čtení: 1. Korintským 13

1 Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon.

2 Kdybych měl dar prorockví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem.

3 A kdybych rozdal všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje.

4 Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá.

5 Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy.

6 Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy.

7 Ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá.

8 Láska nikdy nezanikne. Prorockví – to pomine; jazyky – ty ustanou; poznání – to bude překonáno.

9 Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné;

10 až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno.

11 Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když

jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské.

12 Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uzříme tvář v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne.

13 A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska.

Sestry a bratři, někdy před půl stoletím nazpívala rocková skupina Olympic písničku o zamilovaném klukovi v Paříži. Později, za pár desetiletí ji do svého repertoáru zařadil také Petr Muk a hrála se ve všech rádiích od rána do večera.

Ze slov písničky se nedozvíte nic víc, než že má tenhle mladík v kapse pouze jeden frank, ale navzdory tomu si připadá jako největší boháč. Důvod si lze snadno domyslet. No jasně, láska! V refrénu se opakuje „láska je úděl tvůj, Pán Bůh tě opatruj...“.

Není sice úplně zřejmé, koho měl textař na mysli, jestli je láska údělem Paříže, jako města, nebo oné slečny, do níž je mladík zamilovaný. V zásadě na tom ale nesejde, protože s láskou a církví je to úplně stejně. Láska je údělem církve, jako společenství, stejně jako každého jednotlivce.

To jsem si nevymyslel já, s tím přišel jako první Ježíš a apoštol Pavel na tohle téma později složil několik nejkrásnějších biblických veršů. Není divu, že 13. kapitola jeho 1. listu do Korintu je jedním z nejoblíbenějších svatebních textů.

Zkuste na chvíli zavřít oči a bez ohledu na věk si představit, že jste snoubenec či snoubenka, co právě stojí ve slavnostní svatební bráně:

„Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoli, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne.“

No, není to romantika?! Přesně po takové lásce většina lidí, ať už vědomě či podvědomě, touží. A jako na potvoru, přesně taková láska je ve vzájemných vztazích až příliš často nedostatkovým zbožím. Ne, nemíním si tady dnes otevřít manželskou poradnu, sám mám máslo na hlavě, Pavla by mohla vyprávět.

Navíc, když apoštol dával tuhle báseň dohromady, žádné snoubence, partnery nebo manžele na mysli neměl a ani netušil, že to bude po dvou tisíci letech takový svatební šlágr. Báseň totiž ve skutečnosti napsal rozhádané církvi.

Řeknu to bez obalu: napsal ji docela konkrétním vejtahům, žvanilům, exhibicionistům a manipulátorům, kteří si z Kristovy církve v Korintu udělali zápasnický ring. Nic nového pod sluncem. Známe to i z dnešní doby.

V jakémkoli lidském společenství se vždycky najdou nějací ti narcisové a egomaniaci, kterým jde hlavně o to, aby byli vidět a slyšet, aby je ostatní obdivovali a uctívali. Ale i kdyby se takoví lidé zrovna nenašli, zastoupí je kdokoli jiný, často jinak docela obyčejný člověk, kterému vlastní schopnosti vlezou do hlavy a pak je s ním stejně těžké porízení.

Nemusí to být nutně tragédie, za předpokladu, že se podaří tuhle energii a schopnosti zapojit do služby všem. Právě o to Pavlovi v listu do Korintu jde především.

V předchozí kapitole zmínil pár příkladů, jaké schopnosti jsou pro život církve potřebné a užitečné, od služby slovem přes manažerskou činnost až po schopnost uzdravovat narušené vztahy nebo prostě pomáhat potřebným. Nazývá je všechny společně dary Ducha svatého, to aby si někdo obdarovaný nemyslel, že to je jeho vlastní zásluha a že ho proto musí ostatní obdivovat.

„Usilujte o vyšší dary,“ poznamená Pavel na konci onoho stručného výčtu obdarování, které lze mezi lidmi ve sboru najít. Je ještě jiná, vyšší úroveň schopností, bez kterých by všechny dříve zmíněné dovednosti byly jaksi k ničemu.

Jsou tři. Víra, naděje, láska. A když Pavel nabádá, abychom o ně usilovali, znamená to, že to bude nejspíš nedostatkové zboží. S talentem k víře, naději a lásce se lidé nerodí. K těmhle darům se musíme tak nějak dopracovat. Samozřejmě, že výchova a pozitivní příklady okolí mohou pomoci, nakonec je to ale na každém člověku samotném, jak si to v hlavě a v srdci uspořádá.

Víra, naděje a láska jsou sice dary Ducha, ale bez našeho přičinění, bez otevření se těmto darům, nemají moc šancí. Aby Pavel podpořil důležitost lásky, pustí se do básnění:

Kdybych se domluvil všemi jazyky, co jich na světě je, a andělskými k tomu, bez lásky by to byl jen prázdný zvuk, celkem k ničemu.

Kdybych všemu rozuměl a všechno věděl a měl schopnost přenášet hory, bez lásky bych byl přesto nula.

Kdybych se dal na charitu a rozdal, všechno, co mám; kdybych se pro vlastní slávu obětoval do roztrhání těla, bez lásky by mi to bylo k ničemu.

Všimněte si, sestry a bratři, jak se Pavel snaží být ke svým korintským souvěrcům citlivý. Netlačí na pilu přes míru. Mohl by napsat něco ve stylu:

Jděte se bodnout s tou vaší nadutostí, jak ovládáte mluvení nebeskými jazyky, jak všemu rozumíte, jak nenecháte nikoho ve sboru hladovět. Ve skutečnosti si jen sobecky brnkáte na dušičku, hádáte se o prkotiny, o druhé se staráte jen tak na oko, a to podstatné, o co skutečně jde, tedy láska, vám je vcelku fuk.

Takhle otevřeně sarkasticky by to Pavel býval mohl klidně napsat a byl by to jistě bezvadný protest song. Neudělal to. Píše raději v první osobě, jakoby o sobě. Takhle je přece jenom větší šance, že to Korinťané nevezmou jako útok, ale jako podnět k zamyšlení.

Bez lásky je prostě všechno, co děláme, k ničemu. Láska je úděl tvůj, slyšíme zpívat Olympic a někde v hloubi naší duše cítíme, že to je pravda. Bez lásky se naše lidství vytrácí. Skutečnými lidmi jsme pouze a jen tehdy, pokud všechno, co děláme, děláme z lásky. Je to prostě náš úděl, takhle nám to Pán Bůh udělil, takhle nás stvořil, takovými máme být, pokud chceme být skutečně lidmi.

Je tu ale jedno ale. Abychom si z té Pavlovy básničky o lásce neudělali nějakou romanticky sentimentální omáčku.

Znáte takové ty lidi, kteří milují celý svět, ale se sousedem se nesnesou. Mluvení o lásce člověka nic nestojí, horší to je v praxi. Tam to často vyžaduje sebezapření, ochotu k odpuštění, trpělivost a shovívavost. Může se stát, že na svou laskavost třeba i doplatíme. Nebylo by to poprvé ani naposled. Stačí si připomenout Ježíše na kříži.

Neznamená to ovšem, že by úděl lásky neplatil, že by ho šlo v případě potřeby na čas vypnout. Kdepak, úděl se nevypíná, ten je nám lidem souzen, bez něj přestáváme být lidmi.

Snad ještě abychom si připomněli, co to ta láska vlastně je. Je v tom dneska dost guláš. Potíž je v tom, že pro ni máme v češtině jen jedno slovo. Novozákonní řečtina zná lásky hned čtyři.

Máme tendenci považovat za lásku jenom tu erotickou nebo případně ještě tak rodičovskou. Všechny ostatní druhy lásek, které Bible zná, jsou nám cizí. Proto také mnoha lidem připadá poněkud praštěný slogan Václava Havla, že pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí.

Cožpak se ve společenských a politických záležitostech dá mluvit o lásce? Jakápak láska, politika je naopak nikdy nekončícím střetem jednotlivých stranických zájmů! O lásce ve společnosti a v politice můžou mluvit jen mimoní a sluníčkáři!

Jedná se o nedorozumění, které vyplývá z toho, že pro tenhle druh lásky nemáme v češtině slovo. Řecký výraz, který apoštol Pavel ve své básni o lásce používá, je agapé. Stručně přeloženo, je to láska, která usiluje o dobro druhého člověka. Ne taková ta sebestředná láska, kdy nám jde o naše vlastní potěšení.

Mohli bychom pro agapé najít několik slůvek i v češtině, například solidarita, laskavost, náklonnost, sounáležitost. Žádné ale samostatně nevyjadřuje původní význam bezezbytku, spíš všechna dohromady.

Když se tedy zaposloucháme do nádherné Pavlovy básně o agapé, mějme na mysli právě tento původní význam.

Jde o to mít na mysli nejen sebe, ale také ty druhé, jde o snahu vcítit se do jejich situace, respektovat je takové, jací jsou, a bránit se sklonům k nezájmu a pohrdání.

Jde o to mít otevřené oči, uzdravovat rozhašené vztahy a pomáhat těm, kdo mají problémy. Právě tyhle dary Ducha potřebujeme v církvi i ve společnosti jako sůl.

Láska není povinnost, není to úkol. Láska je náš lidský úděl. Bez ní se naše lidství může velice rychle vypařit.

„A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska.“

PeČ

SPCH 30. 1. 2022

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté – Česká republika](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj baptistických sborů](#)